

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ötvenmásod perces 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több
isbeli hirdetések, akit az elvált
legelőzőbb árát.
Bélyegdíj: minden bejelentésért külön
80 kr.
Nyitólétre megjelölt költségek
minden sorra 15 kr.
Név- vagy bércmentlenül bekielölt
készenléti díj nem vételek tekintetében.
Ugyanaztén a kéziratok nem adóznak
vissza.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 ft. Negyed évre 5 ft. 50 kr.
Fél évre 5 ft. Egy év száma — 5 ft.
Előfizetési pénzt minden külsőre
fő-piac, VECSEY-ház, földesim és szor-
kosztásig bérmentve küldendők.
Előfizethet helyben:
TELEGDI K. LAJOS és társ. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben s a
szerkesztőségben. Egyébtől a postahivata-
lakok utána.

Hangok a vidékről.

III.

— márcz 11.

Ha valaha volt oka egy népnek jó-
vőjére, ünfentartására gondolni: most va-
lóban elérkezett reánk, Magyarország né-
pére az önmegmentés ideje. Mert immo
Magyarország népe a világ színe előtt
meg van a kormányelnök által fenyegetve,
hogy addig, míg az országgházba-
ban ez a mostani többség uralgik; a ké-
sőbbi maradék által is emlétkben tartandó
kormányzás főmestere a báronyszék-
ket elnem fogja hagyni. Már pedig a nap-
onként szerzett szomorú tapasztalatok
szerint a napnál világosabb, hogy ha
kormányzás továbbra is így tart, s a
nép sanyargatása, az igazságszolgáltatás,
vagy az adóztatás terén meg nem szű-
nik: a rongyosodás ragálya — mely
már eddig is oly rémitő alakban kezdi
fejéit itt ott felülőgni, be fog útni a
jobb módúak hajlékába is; — s a kol-
dusbot száma százakkal fog felszapo-
rodbni.

Ime a képviselőválasztási időszak-
nak a közepéjéig érünk már el, s ideje
lenne, hogy a nép maga pártját illetőleg
a rendelkezéshez hozzá fogja. Mert a
tapasztalat eléggé megtanított már ben-
nünket, hogy a készületet az utolsó per-
cekre hagyni mennyire célteljes nem ve-
zető, s mennyire káros dolog.

Mikor már a választást vezető he-
lyen kivan mondaná az a báronyszék-
hez ragaszkodás; el lehetünk rá készül-
ve, hogy az eddigi eljárás, melynek le-
folyását nem szükséges a nép előtt raj-
zolni, mert ott volt, látta, megkétszere-
zve fog ismétlődni; minden pressziót,
tisztviselői önkényt, vesztegetést előfog-
nak venni, hogy az eddigi mameluk-többsé-
get ismét beültessék az országgházba.

Valóban a nép pártjára nézve igen
érdekes dolog lenne, ha az ország min-
den részében a nép, — a n-váradiak
példáját követve, — sorakoznék, és
minden választókerületben megalakulna
az ellenzéki kör. — Mely ellenzéki el-
nevezés alatt a világ minden kincseirt
sem akarnának habarékot érteni, — csak
egyedül a nép pártját, mely a függet-
lenség, vagy a 48-as elnevezés alatt is-
meretes. És mi megvagyunk gyűződve,
hogy a felvilágosított népek organizált
társulata lett sorakozása, megtompit-
taná minden pressziókat, minden veszte-
getésnek az élet.

Ezen céliből akarunk hozzászólni
lami most választópolgárok, kiket talán
még az a hírhet, az a jelenben oly ün-
hiten uralgó országgyűlési többség ha-
ráló törvényei által egyetlen alkotmá-
ny jogaitól meg nem fosztott; meg-
vagytok-e már a sorokat kormányzók
keze által reátok mért csapások alatt
annyira puhitva, hogy a józan gondol-
kozásnak helyt tudtok adni kebleitek-

ben? Kikészített-e már a csordaként rá-
tok bocsátott végrehajtók csávaja benne-
teket annyira, hogy betudjátok látni,
hogy az a két vagy öt forint, mivel ben-
neteket megszokták mákonyozni, meny-
nyire káros következtetést rátok nézve?
Van-e még kedvetek ezután is kérdezni:
mi lesz a napszám a szavazásért? Mi a
fiteket helyes utra vezetni szándékozik
lelkét oly keserű fájdalommal szorítja
össze; látva a ti bárgyuságokat, mely
benneteket késztet a nyomorult két fo-
rint vesztegető díjért saját magokat alatt
levágni az ágat!

Híszon mindenek felett tudnia kell
a választónak, mikor a választási urná-
hoz akar járulni, hogy mit és miért kell
cselekednie; tudni kell, hogy azzal az
egy választási szavával beleszól az or-
szág kormányzásába, hol az ország tár-
sadalmát illetőleg két faktor áll. Egyik
a kormányzó hatalom, mely kormányoz-
za a népet, — másik a nép, mely kormá-
nyoztatik. Az elválasztandó képviselő
is tehát vagy azt mondja, hogy ő az
országgyűlésen pártolni fogja a
kormányt még a nép ellenében is, vagy
azt, hogy pártolni fogja a népet. —
És minthogy a választó legnagyobb része
a néphez tartozik, valóban nagy
elfogultság, sőt nagy bárgyuság kíván-
tatik ahoz, hogy valaki a nép közül
két vagy öt forintért ajánlkozzék arra,
hogy a maga érdeke ellen cselekvő
egyéniségre adja választói szavazatát, s
olyan egyént válasszon, ki segédkezet
nyújt a nép nyomorúságának megterem-
téséhez, — szóval, hogy mostani kormá-
nypártit válasszon.

Ha valakinek életrendszere esetleg,
vagy leginkább a protektív utján oly
körülmények közé jutott, hogy ő, a
maga s családja fenntartását s kényelmét
a kormány kezébe nyeri; nincs mit csu-
dálni, hogy az emberiséggel veleszü-
letett önzésnél fogva, odaadja lélekös-
meretét, s arra adja szavazatát, ki az őt
tákoló kormány mellett fog agítani. —
De azon már lehet csudálkozni, hogy
akad egy kormány kegyetől nem függő
egyén, ki a mostani kormánypártira adja
szavazatát.

Nem úgy tisztelt választó polgár-
társak! tömörüljünk mi szabad és füg-
getlen népek egytíves és váltóltve igye-
kezzünk a választás napján olyan egyé-
niség elválasztásán, ki az országgyűlésen
melléltünk, a nép mellett, a nép ér-
dekében cselekszik. — Ne kívánjuk attól,
hogy ő fizessen a mi választásunkért.
Becsületese ember szavazatért nem fo-
gad el ajándékot és az a képviselőjelölt,
ki pénzesztetéssel akar a képviselő-
ségre bejutni, már eleve is fellehetett
röla tenni, hogy választóit megcsalja, az
ország jogait elárulja és csakis ez uton
akarja busásan visszanyerni a választá-
sára fordított vesztegetési pénzeket.

— tán nem is tudva, hogy létezik — el nem
kibozottott. Mert a Kornizs többi birtoka már
a fejedelmi hűvelők kezében volt.
A hű Péter volt egyedül kisérője, ki
mint fentebb említettük, kincseik egy részét is
megmenté.
Ágnes ezután magános remete életet élt,
imakönyve s férje sirja gondozása föl minden
szórakozás.
Keddiék Magyarországra menekültek, de
a boszu itt sem hamvad el bennük, az ösze-
esküvés szálat innét is terjeszték, besodora
abba több erdélyi fűrat is; s a legelgedet-
lenebbek közt volt Nadányi s Szilas.
Bátori megvilokoltatása határozattá vált.
Egy szép nyári napon Kornizsné magá-
nyos, csaknem elhagyott kis lakához, az ak-
kori készítéshez mérten elég könnyű uti-koosi
közeledett.
Péter fogadta az abból kilépő hölgyet, s
öröm meglepetéssel kiáltott fel.
A kilépő Kendiné volt.
Kornizsné is örömmel fogadta rég nem
látott barátját, bár arca alig volt képes fájd-
alomnál megmutatni.
Kendiné pár napot töltött itt.
— Vigasztalni jöttemek én édes barát-
nám! — mondá — hiszem, hogy meg leszünk
már boszulva, örömet akarok mélyen sértett
lelkednek okozni, azért kutatam ki rejteke-
det, s jöttem hozzád. Most már nem kerülheti
ki a gyilkos megérdemelt halálát.
— Te engem boszuval akarász vigasztal-
ni? — kérdé szomorúan Kornizsné, — én né-
kem egyedül Boldizsárom sirja és az imádság
a vigasztalásom, ne bántsd meg engem, én meg-
bocsátottam mindenkinek, még néki is; sok-
szor megjelen álmaimban feledhetlen férjem,

Azok pedig, a kik hivatják a nép-
nek és választóknak helyes irányban
leendő vezetésére, ha valaha, most gon-
doskodjanak jó eleve, a körök, társulatok
alakítása által a választók tömöríté-
séről, míg még idő van, mert tudva
van már, hogy a választási közel idők-
ben, a gőzerővel lejárított választási
kurta idő alatt alkalmazott hivatalos
presszió, mennyire nem enged alkalmat a
néppeli érintkezésre sem.

— Az egyesült ellenzék párt
clubbjában már több nap óta tanácskoz-
nak. Egy közös, a párt különböző színeit
kiegészítő programot szándékoznak felállít-
ni, de az eddigi tanácskozások eredménye
nem vezetett. Mint értesülünk, a párt közel
van, ha nem is végleges feloszlásához, de bi-
zonyára a szakadáshoz s a volt régi kormá-
nypártiák ismét vissza fog a liberális párthoz
térni és egy csak is a volt szélső jobb frak-
ció maradna meg. (B. S.)

— A közös pénzügyér. Hoffmann
báró lemondott hivataláról. Az államférfiak
lejáró garaja ez az állás. Ezen túl nem igen
terem babér, mert a közös pénzügyérnek jó
formán semmi hatásköre nincs.

A debreczeni tisztviselői öngyűlöző egyesületének alapszabályai.

17. §. A igazgatóság.
I. A igazgatóság tagjai.
Az igazgatóság 19 tagból áll. Tagjai a
tisztviselők közül az elnök, az alelnök, az igaz-
gató, a titkár s ezeken kívül 15 igazgatóság
tag, kiknek helyettesítést az előzőleg a közgyű-
lés által még 5 póttag is választandó.
II. A igazgatóság megválasztása.
Az igazgatóság tagok a közgyűlés által
három évre választanak.
Az igazgatóság tagok 1/3 része minden
évből kisorsolattik, de a kisorsoltak újra meg-
választhatók. Új választás nélkül azonban há-
rom évnél tovább igazgatósági tag senki sem
lehet.
Ha valamelyik tag időközben kilép vagy
Debreczentől eltávozik helyét a választás sor-
rendje szerint következő póttag foglalja el.

III. A igazgatóság hatásköre.
Az igazgatóság az egyesületnek minden
tekintetben vezető hatósága. Mint ilyen
a) elintézi az egyesületbe leendő felvétel-
lést, s hosszú előlegét benyújtott kérvényeket
melyeknek elutasítását indokolni nem köteles;
b) határoz valamely rendesen be nem
folyt követelésnek per útján leendő behajtása
felett;
c) vezeti a számadásokat és az egész ke-
zelést;
d) megállapítja az évi mérleget;
e) indítványt terjeszt a közgyűlés elé a
tisztviselői juttatás, vagy netalán vesztesség mi-
kint történendő felosztása a kamatlat, az elő-
leglek összegének és idejének magassága, s a
tisztviselői jutalmazása iránt;
f) határoz, hogy mind fogyasztói cikkek
és mikint szerzeszenek be, és megállapítja
azoknak árát; kereskedőkkel, gyógyszerészek-
kel, orvosokkal, mestereberekkel és szállítók-
kal az egyesület tagjainak adandó % enged-
mények iránt, az igazgató által kötött egyez-
mények felett határoz;
g) rendezi az egyesület segély és tarta-

18 §. Felügyelő bizottság.
A felügyelő bizottság ellenőri az egye-
sület ügyvezetését minden ágában, e végből
jogában áll az egyesület ügyeit megnevelni,
tudomást szerezni, az egyesület könyveit, irat-
ait, pénztárát, fogyasztási anyagkészletét bár-
mikor megvizsgálni.
Köteles az évi számadásokat és mérle-
get, nem különben a netaláni nyereség vagy
vesztesség felosztását tárgyaló indítványokat meg-
vizsgálni, és erről a közgyűlésnek jelentést
tenni. — E jelentés nélkül a közgyűlés a nyere-
ség vagy vesztesség felosztása iránt érvénye-
sen nem határozhat.
Ha a felügyelő bizottság az igazgatóság
hivatalos működésében a törvénybe vagy az
alapszabályaikba ütköző intézkedéseket, vagy
az egyesület érdekeit sértő mulasztásokat, avagy
viszállásokat tapasztal, turtozik a közgyűlést
azonnal összehívani, illetőleg összehívni.
Ezeket kívül a felügyelő bizottság más
teendőkhel fel nem ruházható.
A felügyelő bizottság tagjai egyetemle-
ges kártérítéssel kötelezettek, ha kötelességeik
teljesítését elhanyagolják.
Előlegben a felügyelő bizottság tagjai nem
részesülhetnek és az egyesületnél szavatossá-
got sem vállalhatnak senkiért.

lék alapja jására tartandó hangversenyeket,
társas összejöveteleket stb.
h) az alapszabályok 8. §. alapján hatá-
roz valamely tagnak kizárása felett;
i) az összes igazgatósági tagok 2/3-része-
nek, melynek ez eleget tenni köteles;
k) választ egy állandó igazgatói helyet-
test;
l) joga van a teendő végzésében elhárít-
hatlan akadályok miatt megátólt igazgatót,
titkárát pénztárnokot, könyvivőt és anyagkeze-
lőt a legközelebbi közgyűlésig más alkalmas
egyénekkel helyettesíteni;
m) meghatározza a tisztviselői kar hiva-
talos óráit, s az ügyrendet;
n) a tisztviselői eljárása ellen emelt pa-
naszok felett intézkedik, s szükség esetében
a tisztviselőket azonnal fel is függesztheti; végre
o) Kötelessége az egyesület célját s ér-
dekeit minden kitelhető módon előmozdítani.

IV. A igazgatóság ülés ei.
Az igazgatóság minden hó utolsó heté-
ben rendes ülést tart, rendkívülit pedig any-
nyiszor, a hányzor szükségesnek tartja.
Az üléseket az elnök vagy helyettese
hívja össze.
Az ülés határozatképességéhez 7 tag je-
lenléte s általános szótöbbség kívánatik, ki-
vételül a 8-ik §. s a 17 §. n) pontjában jelzett
eseteket, midőn a 12 tag jelenléte, s a jelen-
váltak 2/3-an szótöbbsége kívánatik. — A
szavazás nyilvánosan történik, egy tag kirá-
nárára azonban, titkos szavazás eszközözendő.
Ha valamely tag a fentförgő tárgyakban ér-
dekelve van, a tanácskozásban részt nem ve-
het.
Az egyesület tisztviselői felhívásra kötele-
sek az igazgatósági ülésekben jelen lenni, s a
kellő felvilágosításokat megadni, szavazattal
azonban, ha az igazgatóságnak különben nem
jájja, nem birnak.

Ha valamely tag három egymásután kö-
vetkező ülésebből alapos ok nélkül kimarad,
helyét a választási sorrend szerint következő pót-
tag foglalja el, ő pedig az igazgatóságból ki-
záratik.
Az igazgatóság tagjai működésük tarta-
ma alatt sem előteget nem vezetnek, sem má-
féle szavatossági kötelezettségben az egye-
sülettel nem lehetnek.

19 §. A igazgatóság tagjai.
Az igazgatóság tagok a közgyűlés által
három évre választanak.
Az igazgatóság tagok 1/3 része minden
évből kisorsolattik, de a kisorsoltak újra meg-
választhatók. Új választás nélkül azonban há-
rom évnél tovább igazgatósági tag senki sem
lehet.
Ha valamelyik tag időközben kilép vagy
Debreczentől eltávozik helyét a választás sor-
rendje szerint következő póttag foglalja el.

III. A igazgatóság hatásköre.
Az igazgatóság az egyesületnek minden
tekintetben vezető hatósága. Mint ilyen
a) elintézi az egyesületbe leendő felvétel-
lést, s hosszú előlegét benyújtott kérvényeket
melyeknek elutasítását indokolni nem köteles;
b) határoz valamely rendesen be nem
folyt követelésnek per útján leendő behajtása
felett;
c) vezeti a számadásokat és az egész ke-
zelést;
d) megállapítja az évi mérleget;
e) indítványt terjeszt a közgyűlés elé a
tisztviselői juttatás, vagy netalán vesztesség mi-
kint történendő felosztása a kamatlat, az elő-
leglek összegének és idejének magassága, s a
tisztviselői jutalmazása iránt;
f) határoz, hogy mind fogyasztói cikkek
és mikint szerzeszenek be, és megállapítja
azoknak árát; kereskedőkkel, gyógyszerészek-
kel, orvosokkal, mestereberekkel és szállítók-
kal az egyesület tagjainak adandó % enged-
mények iránt, az igazgató által kötött egyez-
mények felett határoz;
g) rendezi az egyesület segély és tarta-

— Névet nem akarja megmondani nagy-
ságos uram, arozát fától fedi, de nagyon ha-
tározottan követelte a bebecsátást.
— Jól van bucsód be.
Egy fekete ruhás nő lépett be, arozát át-
hadan fától fedi.
Middő a fejedelem elő lépett, lehetett
lámi megrezzenését, de aztán elfojtott hangon
kért négy szemközti beszédet.
Bátori intett s az udvaristát eltávoztott,
magukba hagyva őket.
Ekkor a hölgy hátravetve arozát fedő fá-
tyolát.
A fejedelem meglepetve kiált fel!
— Ágnes!
— Igen fejedelem! én vagyok — mond
csaknem siri hangon Kornizsné, — mert csak-
ugyan ő volt e nő, — s jöttem megmondani
azért, hogy megmondjam... én megbocsát-
totam! lelkem kibékült a földiekkel, holnap
nappal kolostorba vonulok... Szép tündéri
világ s jóvó állt előttem szeretete férjem kar-
jai közt, ezt negyedszázad óta, nem átko-
zodom, mert már lelkeim istené, de épen ezért
egy utolsó kötelességet teszek: hogy a nagy-
ságodnak ellemen előkötvetet vétkét, boldog-
talanná tételemet jóval fizessem. Örökzöldjen
nagyságot, vigyázon életére, ne hiszen udva-
ronczainak, legyen kegyelmem fejedelem, még
talán nem késő, mert napjai számlálva van-
nak. Örökzöldjen Magyarországra menni!
— Ágnes! — kiált Bátori megütödvé, —
te ártatlan angyal! te életemet félted, te fi-
gyelmzettessz engem, én Ágnes te, hát megbo-
csátol nekem? óh! mond, hogy itt szíved is
szívedben egy kis hely, melyben Bátori iránt
szeretet honol? ne távozz, ne menj innét, ma-

radj vélem, légy tanácsadó, légy királyném,
árd mindent megteszek?... s megindul-
tan fogta meg Ágnes kezét.
— Vissza! — kiált Ágnes — kezeink
nem érintkezhetnek, a nagyságod kezén fér-
jem én én egyetlen szerelmem vére van, —
én az ég jegyese vagyok! Kötelességem meg-
teszt. Isten áldja nagyságot, — még nem
késő, hallgassa meg figyelmeztetésem, izzé
el udvaroncaim, legyen kegyes fejedelem,
mert napjai számlálva vannak! — Ezeal Ág-
nes büszkén felemelt fővel távozott.
A fejedelem nem merte visszatartani.
Sokáig, nagyon sokáig gondolkodott Bá-
tori ezután, de újra visszaesett romlottságába,
ő rajta már segíteni nem lehetett.
A történelmet tudjuk, nem sokkal ezután
Bátori váradi utjában csakugyan meggyilkol-
tatott, orozza nem magyarhoz illőleg, s gyilk-
osok fennen hirdették tettüket. — E gyilk-
osság szerzeszede Kendi volt.
Mégis tehát megbosult magát.
Igen! bosszuját kielégíté; de nyerte érte
az ország megvételét. Mert bár gyűlölt volt
Bátori, de a magyarnál az orgyilkosság min-
dég gyალատ volt.
Kornizsné férje sirját a hű Péterre
hagyta kincseivel s a kis birtokkal együtt s ő
kolostorba vonult, hol évekig áldozott buzgó
imájával az egék urához.
Kendi s a búské Kendiné visszatértek
Erdélybe, de többé nem szerepeltek, cene-
des magányba éltek le napjait, melyet a Bá-
tori megölése bizonytal nem egyszer elho-
máloított.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

PÁHOLY-DALOK.

61.
Furcsa! Színész a lámpaláz csak
Benn a színházba bánt, ha bánt;
Mig kinn az életben a legfőbb
Bátor, bosszúdes egyaránt.
Mi benn vagyunk beszédesek csak!
Elő bizonyosság gukkorunk...
Ellenbe! kinn meg vágóhíttelen
Nagy lámpalázba szenvedünk.
62.
Sétépiros s fehér azalag volt
A minapába melleden...
Lásd, ádesem, habár csaklyéység:
Még az illet so feledem!
Hogy is faldánál! Hiszen akkor
Bilincselőd le a szívom...
Hogy is faldánál! Hisz a két szin
Azóta a legzsebb szinom!
63.
A hús szerelmes egyebet se
Beszél, csak hogy lángol, hogy ég!
Bizonyítja is minden este...
Habár a szive csupa jég.
Te meg, miként ha fagyva volnál,
Szereted épen úgy vissad...
Hej, hej! Pedig én azt hiszem, hogy...
Azaz hogy semmit sem hiszek.
Dengi János.

Kornizs Boldizsárné.

Történeti elbeszélés.
Írta: Szalatnay László.
(Vége.)
Kornizsné férje holt testét egy fűrészes,
hegyek közti kis birtokába vitte, mit Bátori,

Magyarországon. Verhovay Gyula...
szabó József...
vezetőnek...
AMERIKAI...
nek Debreczenben...
FIAT...
mél...
gépész mérnök...
mentve...

többet mint 6, úgy azok is azontépen esle-
kegnek.

Bizony az a falusi iparos is szivesebben
küldi inasát kukoricza kapálni mint az iko-
lába, s így nő fel egy tudatlan contingens a
hazai iparos osztályának, melyből nem sok di-
csőséges dolgot várhatunk.

Ádigg is hát meg az a sokat emlegetett
revizió megszűlték, szigorú végrehajtását kér-
jük az iskolatörvénynek, mert tudatlan nemes-
dektől még virágzó vagyoni állapot mellett sem
várhatunk semmit.

V i d é k.

H. Bözserény, márc. 9.

A „Debrecen” f. é. 46-dik számában,
az újdonságok rovatában „vigyázatlanság” cí-
mű közleményhez pótlólag, — mintán a köz-
értesítésre is szolgálhatna alapul a körülménye-
ket nem ismerők előtt, — el nem mulasztat-
juk hozzáadni, hogy nevezett közlemény távol-
ról sem célozza az orvos vagy a gyógyszer-
ész vagy a család eljársát mérlegelni, e fésle-
abból ki sem olvasható, annak keretében nem
is tartunk, csupán az egyedül jóakaratu figyelt-
mentéséről s tanulásgul kíván szolgálni édes
mindnyájunknak arra nézve, hogy a gyógyszer-
rek használata alkalmával körültekintők leg-
gyünk, — mint utólagos értesítésünk szerint
a jelen esetről is történt, — a 25—30 napi
időköz különbséggel rendelt megkésztett s kü-
lönböző időben használható orvosi szerek helye-
s elkülönítettségét és utasítás szerinti alkalmá-
zását kívánó figyelemmel fogantatosítuk.

Teljesen megvan a feldől győzdegre min-
deniknek, hogy a rövid idő közben egy ház-
hoz több beteg részére rendelt orvosi szerek
külös megkülönböztetésére szükséges tenni va-
lókat úgy az orvos mint a gyógyszerész urak
éber figyelemben tartják a eszközök.

r. l.

Külföldi szemle.

— Estély Bismarcknál. Bismarck her-
cegnéi tegnap előtt volt a második parlamen-
táris estély. A herceg ebből az alkalmából
számos jelentékeny politikai nyilatkozatot tett.
A Hartmannügyben helyeselte Franciaország
eljárását; a német-osztrák-magyar viszonyokat
akként jellemezte, hogy azok a lehető legben-
szőbbek; Albrecht főherceg különösen áll e
viszony fontartása mellett; utal a herceg az
országos pénzügyekre, s a hadsereg-emelésére
nézve egészen a Molke által előadott beszéd
értelmében nyilatkozott. A herceg szótlanul
bő beszédű volt.

— Anglia és a háborus hírek. London-
ból írja a Pol. Kor. levelezője március 6-ról:
Az európai helyzet általában még mindig okot
ad az aggodalmakra. Az itt uralkodó általá-
nos vélemény szerint a veszély főleg Oroszor-
szágban van. Bizonyára jellemző, hogy a klub-
okban s a társadán mindenfelé, néha nagyon
kalandos hír kering, melyek háborus ösz-
kötések lehetőségére vonatkoznak. Az ange-
lok egy új szárazföldi háboru kitörését sajnál-
nak, mert kereskedelmük szenvedne alatta s
talán az egyik hadviselő fél mellett állást fog-
lalni kényeszerűlenek. Mindenesetre sokkal
szivesebben veunének egy német-orosz, mint
egy német-francia háborut.

— Eugénia császárné március 26-kán
nagygyűlést tart az el Southamptonból a Zu-
luföldre. Maderian kiszáll s a fokföldre érve,
s ha által tett utat fogja követni, kocsijában
fog ékezni és sátor alatt hálani. Az ut vég-
célja az a hely, a hol a herceg elesett. A
császárné hazautazóban Szent-Ilona szigetén
is partra fog szállani.

— Ragusa légegett. Kedden délelőtt egy
török lakos házában tűz tört ki, mely a di-
hőngő szélvész következtében a helység há-
rom negyed részét hamuvá égette. A helypa-
rancsokkági épület, a posta és a távirde bi-
vatal, továbbá a kórház légegett. Az adóhiva-
tal és az élelmezési raktár megmentették.
Emberéletben nincs veszteség. Számosan a la-

kosok közül hajléktalanok, ugyasintén 2 sa-
zad katonaság, mely ottan helyőrségül szolgál.

Debreceni színház.

(D.) A vendégszereplések óta kevés fel-
jegyzésre méltó akadt; és s mi akadt, ilyen
utólagos fölemeléssel sem multa idejé. Ma-
gára vonja a figyelmet.

Karcsa Gyula a Nótás Katá-ban
mint csóss s a Célkös-ban a Kis Bálint szere-
pében. Paraszt apa-szerepekben már most is
meglehetősen megállja helyét; alakja jó, sza-
valata figyelemre méltó s hangja erős és na-
gyon alkalmas főképp drámai szerepekre. —
Mindenesetre dicsekedő figyelem az igazgatósá-
gától, hogy kezdő fiataloknak is tért ad né-
ha a szárnypróbálgatásra; est már másoknál
és több inben is tapasztaltuk. Karcsának szor-
galmat és kitartást kívánunk a mi aztán ké-
sőbbi sikereit is biztosítani fogja.

Töröknek a proletárok-ban még main-
nap se találta el egészen Kamillát, bár mult-
kori megjegyzéseinknek több helyét láttuk si-
keres figyelembevételét. Még mindig az állpát-
hossal küzd, főképp az I. felvonásban Timótiál
szemben. Itt még árnyát sem szabad mutatni
az állpáthoz; — hiszen a közönség úgy is
tudja, hogy tetteket minden jóhiszeműség, elegán-
tiaja és elérékenyülés, Timótiának pedig nem
szabad tudnia. Erőtük a csólját, de művészi
szempontból egyáltalán nem helyesljük. —
Töröknek a közönséget akarja mulatni és
nem saírvet és lélekkel Kamillát adni. Igaz,
hogy ennek meg is van az érdeme, —
hogy a közönség mulat, csak hogy ez a mulla-
tás nem teljes méltó, ha helyenkint az is.
A művésznök soha sem szabad azért játsznia,
hogy a közönség mulasson, hanem hogy a
szerepét adja tökéletesen; majd
mulat s élvez a közönség ott a hol lehet, ha
nem is hívja fel a színessé erőszakkal elő ré.
Ha Töröknek a hamis hangokat és állpáthoz
teljesen kerülni fogja s imént említett eszáll
jászik: Kamilla egyik elő rendű szerepe lesz
melylyel mindig művészi sikert arathat, ellen-
kezőleg mulatathatja ugyan a közönséget, de
olcsó dicsőséggel kell beérnie.

Nagyon sajnáljuk, ha ezeket a megjeg-
zéseket rossz néven venné; mert hisz csupán
saját érdekében történnek.

Dómján Rósa s-ának Irén szintén há-
lás szerepe s ha különösen Darvasal szemben
az I. s felvonásban kevésbé lesz ömlengő, si-
került alakítani közbe számíthatja. Ha zere-
tis Darvas, nem szabad vele olyan tele-
sentimentálissággal beszélni.

Lata bárné kitűnő Elza volt; mindig
neki kellett volna adni. Lauer né nagyon
messze áll ettől.

Lata a bár Benczét teljesen elejtette;
szerepét se tudja. Ez Ferencz yuél nagyon
jó kezben volt s igazán kár, hogy a tehetsé-
ges igyekvő színész nem marad szintársula-
tunknál. Ő mindig megállta helyét s hogy el-
távozik, csak sajnálni tudjuk.

Városi rendes közgyűlés.

Debrecen, márc. 11.

Főispán 9 óra után a közgyűlést, mely
a bizottsági tagok meglehetősen számmal
jelentek meg — megnyitották nyilvánítja.

Főjegyző olvassa a tárgyszorozatot, majd
a polgármester jelentését, mely tudomásul vé-
tetett. Zalabéri Horváth János táborkornak a
lőtenyésztes emelésé körül városunkban kifejt-
ett működéséről jegyzőkönyvi közönetet sza-
vaztatott. Polgármester utólag bejelenti, a mi
a jelentésből kimaradt, hogy az újví árny-
let váltásdíjából összesen mintegy 500 forint
folyván be, a szegények felegelítésére fordí-
tatott. Polgármester ur még több kérdésreől
tesz említést, mint a „Bika” vendéglő ügyé-
ről, mely annyiban haladt már előre, menyi-
ben a város Steindl Imre építéssel körülbe-
lül meggyezett már a „Bika”-nak tovább épí-
tése tárgyában. Továbbá a vágóhid, kaszáli
rendezése, kórház építése, vasut-ügy, a befá-

sítás kérdése stb. mind oly ügyek, melyek
érdekelében a városnál szakadatlanul tárgyalá-
sok folynak.

A miniszteri rendelet, melyszerint a téglá-
s oserőpégek kemencze felépítésére vonat-
kozó intézkedés helybenhagyott tudomásul
véteik.

A belgrádi és angolhoni csanulok kine-
vezéséről és az 1880-ik évre a városra kive-
tett utonczajutalékokról szóló miniszteri leir-
atok színén tudomásul vétetnek.

A homok- és csapókerterben való állandó
kintlakhatás tárgyában érkezett miniszteri ren-
delet s az erre hozott tanácsi végzés, mely-
szerint a már kintlakók esetén tartosnak
mindazon polgári kötelezettségeket magukat
alávotni, melyeket a bentlakók teljesitnek; s
a kik pedig jövőben akarnek kiköltözködni,
azok először is a hatósághoz tartosnak folya-
modni, — helybenhagyatik, s annak végre-
hajtásával a kapitányi hivatal felügyelete alatt
lévő rendőri bizottság bizatik meg.

A miskolcz-debreczeni-n.-váraldi vasut-
ügyében felolvasott a tanácsi előterjesztés, s a
jog- és pénzügyi bizottságnak erre vonatkozó
véleménye, mely 20,000 frt évi kamatbizottsá-
tást ajánl a város részéről megvászáradónak.
A közgyűlés egyhangulag megszavazta a
vasuti építkezés megkezdéséhez szükséges 20
ezer frt évi kamatbizottságot, sajnálattal fej-
jezi ki, hogy a tervezett vas-ut nem Miskolc-
zig, hanem csak Nádaszig építetik.

Ifj. Barsos Miklós és Bácsi László új-
jonnann megválasztott bizottsági tagok igazol-
taknak jelentenek ki.

A város különböző helyein a kisdévodák
felállítására tárgyában felolvasott a tanácsi
vélemény, mely szerint a városban négy hely-
en, és pedig 1-3 kisdévodáknak a kut-utazán
vagy az azal szomszédos utcák valamelyiké-
ben a csicsógó felé, a 2-ik helyen lenne a pé-
terfa-utóán, vagy a nagy-mester-utóának va-
lamelyik részén; s a 3-ik lenne a szt-anna-ut-
óán a mészárszék körül; — a 4-ik lenne az
árók-utóán a közepén. Dr. Kola János
indítványozza, hogy a tanácsi előterjesztés ut-
asítások az állandó népevelési bizottsághoz,
hogy az vizsgálja meg s a gyermekkeretekkel
az ügyet hozza kapcsolatba.

A mennyiben a gyermekkeretek külö-
s a vagyonszerbe osztály gyermekei száma-
ra szoktak berendezetni, de kisdévodáknak
négy helyen való felállítására máris mulhatlan
szükség mutatkozik, annál fogva a közgyűlés
elfogadja a tanács javaslatát, és a kisdévodák
felállítását sürgősen elrendeli, azon meg-
jegyzéssel, — hogy a felállításnál lehetőleg
a Fröbel-féle gyermekkeret eszméje tartassék
szem előtt.

A koldulás eltörlése tárgyában előterjesz-
tett tanácsi végzést pártolja a közgyűlés s e
tekintetben csak akkor fog határozni végleg
ha az egyház hasonló eljárást követ.

A bellegelő föld felosztásának befejezé-
séről szóló tanácsi végzés jóváhagyatik, s Ko-
vács Sándor tisztügyének ez ügy körül ki-
fejtett buzgalmaért a közgyűlés megelégedé-
sét fejezi ki.

A kövezeti vámbérlők kérvénye, az öko-
fogatok mikénti helyettesítése iránti jelentés-
nek elintézése, Vessey Károly segédleltár-
noknak 3 havi szabadság idő megadása, bába
oklevél kihirdetése után a közgyűlés délután
1 órakor véget ért.

ÚJDONSÁGOK.

* Figyelmeztetésül helyén járjuk felemlí-
teni, hogy az országos képviselői vá-
lóságok a jövő ében lesz, de követet
a törvény szerint csak azok választhatnak, kik
mult évi adójuk f. évi ápril 15-ig befizetik,
avagy a multból való adótarozásból az egy-
évi adónak megfelelő összeget törlesztettek.
Ki legszébb polgári jogát gyakorolni óhajta,
ne felelje el a jogot is megszerezni.

* Ref. egyház tanács mártius hó 13-
dik napján d. u. 3 órakor ülést tart. Tárgy:

Az isk. szék jegyzőkönyvének nagyfontosságú
cikkei, s a folyó ügyek.

* Közönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik
szeretnek néhai férjem Balogh Mihály végző-
tevétefelénel megjelenni, s ezáltal fájdalma-
imat enyhíteni szívesek voltak, ezennel öszinte
köszönetet nyilvánítok. Örv. Balogh Mihály
gyermekeim nevében is.

* Ferenczy Alajos tehetséges fiatal szí-
nészünk jutalomjátékára hívjuk fel a közönség
figyelmét. Az igyekvő, derék intrikus Heg-
düs Lajos „A hazatértek” című drámáját
választá, melyben kitűnő szerepe van s épen
neki való. E szerény s minden feltűnést ke-
rülő színész igazán megérdemelné, hogy egy-
kis anyagi pártolással is kifejezést adjunk
öszinte elismerésünknek s rokonszenvünknek,
mely mindig kísérté és kíséri.

* Felhívás. Jövő vasárnap, folyó hó 14-én
délelőtt 1/2 órákora a „Függetlenség” kör
helyiségében Ska th má r i Károly ur a kör
jegyzőte felolvasást tart a márcziusi
eszűk történetéről, huzza a kör t. tagjai
s általában elvbarátunk hazafias tisztelgettel meg-
hivatnak. Debrecen, 1880. márcz. 8 B. Na g y
János elnök.

* Gusztáryi Sándor női ruhaszabás tan-
nár, ki Francia-, Német- Angolországok nagy
részét bejárta s mindenütt kellő méltánylásra
s kitüntetésre talált feltűnően egyszerű s kön-
nyen elcsajtható methodusa által, — még a
tavasszi időny városunkban szándékozik el-
telteni. Felhívjuk a szűk figyelmét e körül-
ményre. Ajánlatokat elfogad Csáthy Károly
könyv- s Gyurky Sándor papírkereskedése.

* Az örömléken a Kaszina szakadéka
a hegyekről lefolyó vízzel annyira megettek,
hogy az egész örömléket a szó szoros értele-
mében elborította az ár, néhol az országutak-
on is átcsapott már a víz, a mi a közlekedé-
sét helyely közel szintén megakasztotta.

* A tizedik sajtóper. A „Függetlenség”
majd mindennap kap egy-egy sajtóper. Épen
tegnapoltott kapta meg a tizediket egy-
ezük miatt, melytől Kászonyi Dániel ir. Mint
a „Függetlenség” jelenti, már csak egy mun-
kátárs van, a ki sajtóper nem kapott még.

* A kanári, mint közl-zálog. Egy úri em-
ber oly szorult anyagi körülmények közé ju-
tot, hogy kénytelen volt hűgának kedvesen
kanári madarát egy „Geid für alles” üzletben
elzalogosítani. Az illető zalogtulajdonos adott
rá 1 frot és 60 kr. De már pár óra múlva
a zalogba tevő oly helyzetben volt, hogy a
madarat királthatta, s fizetést is érte 1 forint
90 kr. Tehát a madár azon rövid időre a zá-
log-tulajdonosnak 30 kr. jövedelmezett. Meg-
jegyzendő, hogy a különben vig kedélyű álla-
ka, babylon fogsgának ideje alatt egyre szo-
morkodott; s így énekelve nem gyönyörköd-
tette az üzlet-ember föleit. — Majd bizony a
borsos kamaton felül még madárdal is!

* Gyakori halálozás. Ungvárt gyakori a
halálozás a közép között. A hosszú télen át
kiéhezett s kifáradt emberek legyekként hull-
lanak el. A kórházból naponkint 7—10 hullat
szállítanak az örök nyugalomra.

* Patti és Berlioz. Évekkel ezelőtt (hogy
hányval, azt elhallgatjuk) Patti Adél búba-
jos, viruló lányka volt. Ekkor egyik bámu-
lója és tisztelője: Berlioz Hektor udvarolt
neki. Egy este az ebéd után Patti megkérte
ő t, hogy albumába írjon valamit. „Csak két
sort, két szót írjon!” — mondá neki. A mes-
ter azonban habozott. „Ha kéresemet teljesíti
— mondá Patti — úgy teiszé szerint vagy
egy csótot adok önnek, vagy egy pástótotot,
melyet szakácsom oly kitűnően készít.” Vé-
gül részanta magát Berlioz; fogá a tollat és
az album egyik lapjára eszavakat írta: „Opor-
t-t patti.” — „Ugyan mit jelent ez?” — kér-
de a diva. „Ez konyhalatinsággal annyit je-
lent, mondá a nagy zeneszerző, hogy: „Ide
azzal a pástótotom!”

* Benza Ida meghalt. A magyar ének-
művészet nagy, érzékeny csapá-érte Nagyné
Benza Ida, a nemzeti színház primadonnája
tegnap délután felhármonk meghalt.

* Jégeső lepte meg e hó 4-én Zsidóvár-
alját, kísérve gyakori villámoktól és hatal-
mas menyőrgéstől. — A szokatlan termé-

szettűneményből, mely fél óráig tartott, a néz
termékeny évet jósol.

* Ez is szabadság. Etyeken ki lett
dobolva, hogy a kárvinisták kötelesek megúlni
a rom. kath. egyház ünnepeit, 5 frt pénzbír-
ság terhe alatt.

LEGUJABB.

— Szlávy József a közös pénzügy-
miniszteri tárcsát elfogadta.
— Montenegró visszautasította a
török részéről ajánlott terület cserét. A
helyzet nagyon komoly.

Szabó József,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Arverési hirdetmény.

Alólírott mint H. Szoboszló város közbir-
tokossági elnöke részéről ezennel közhírre té-
tetik, hogy a h.-szoboszlói 2734 számú telek-
jegyzőkönyvben a h.-szoboszlói közbirtokosság
tulajdonos teleknyvezet 4021 h. r. sz. le-
gebből 130 holdnyi a f. 1880-dik évi ápril
15-ik napján a helyszínen következő feltéte-
lek alatt íggy elárvereztetni u. m.:

1-ór. A becsár 17,000 frt o. é., melynek
10%-díjját vagyis 1700 frtot tartoznak az ár-
verelni szándékozók bánápnézni letenni.
2-ór. A vételár a leütéstől számított
10 év alatt félrénként utólagosan 20 egyenlő
részletben 5% kamattal lesz lefzetendő
H.-Szoboszló város pénztáránál.
3-ór. Ha a vevő a vételár a leütéstől
számított félér alatt egy summában lefzetné
10%-től leengedésben részesül.
4-ór. A vevő a megrett ingatlanok azon-
nal birtokába lép, a teleknyvezetést azu-
ban csak az utolsó részletfizetés teljesítése
avagy a vételárnak valamely az azt teljesen
biztosított ingatlanra első helyen leendő zálog-
jogi bekeblésse mellett engedetik meg.
5-ór. A bánápnéz betudának a legutóli
teljesítendő részletfizetésben lesz helye.
H.-Szoboszló 1880. márcz. 6-án.

CZEGLÉDY LAJOS
Közbirt. elnök.

(111.)

Steirischer
Krautersaft
für Brustleidende

Stiriai növénynedv mellbetegeknek.

!!! Óvás ennek utánzása ellen !!!

Már 30 évnél több, hogy ezen kitűnő és
egyedüli gyógyszere a gége és légzési szervek
minden bajának, mint; köhögés, hurut,
rekedtség, nyak-és mellbetegek-
nél kedvelt.

A stiriai növénynedv üvegeiben e sz-
vak; „Gyógyesztár a szarvaszhoz
Graczbán” és e jegy „J. P.” be vannak
véve, ezenkívül az üveg boriókán a gyártó
neve: J. Purgleitner gyógyszerész
kék színű aláírásban olvasható.

A midőn az utasásokra és hamisításokra
figyelmessé tessük a t. közönséget, kérjük,
hogy valódiaként csak azon üvegeket fogd-
ják el, melyeken fentebbi ismertetőjel látató.

Ara egy üvegnek 88 kr.
Szétküldési raktár: J. Purgleitner gyógyszerész Graz.
Főraktár Magyarország számár Török Jö-
söz gyógyszerésznél Budapesten.
Raktárak Debreczenben: Dr. Rotschnek, Mi-
lovits István s Göllt Nándor gyógyszerésznél.
(367.)

Tisztelttel jelentem a n. é. közönségnek, hogy itteni
FÉRFI SZABÓ ÜZLETEMET
KÜLFÖLDI FINOM SZÖVETEKKEK
és ideány cikkkekkel bőven ellátván, bármí nemű és ideányra való öltözéket megren-
delés folytán pontosan és izléssel kiállítva készitek. Jelentem továbbá, hogy
FÉRFI RUHA-RAKTÁROMBAN
egész fekete salon öltözékek 28 forintért
nagy választékban kaphatók, ugyasinté
tavaszi felöltők, gyermek ruházatok
2 éves kortól kezdve, valamint
műsnemű öltözékek
10 frtól 30 frtig saját szabásom és gyártásommal kiállítva;
a határozott árak készpénz fizetés mellett vannak számítva.
Legfőbb gondom van arra, hogy raktáromban
csinos szabás és legjobb munkával
kiállított öltözékekkel, a jó izlésnek és jutányosságnak is megfelelőve; és hogy a tö-
lem vásárolt kész ruha a kiállítást illetőleg épen olyan legyen mintha megrendelésre
készült volna;
A HATÁROZOTT ÁRAKAT
pedig, melyek a mindkét félre köllmetlen alkut helyettesitnek, úgy számítom, hogy
a t. közönség nem szakértő részének már is megnyert bizalmát irányomban meg-
tarthassam.
Tisztelttel vagyok a n. érdemű közönségnek
alázatos szolgálja
Szedlák József,
föld-szabó.

Az első debreceni árverési intézetben
kedden f. b. 16-kán árverés tartatik; lévén
pedig ezen üzlet már folyó hó végével vég-
képp felhagyandó, a benne lévő tárgyakról sza-
badulnia kell, s így sok tárgy fog elárverrel-
tetni, u. m. arany és ezüst neműek, órák, tajt-
pipák, revolverek, puskák, férfi és női ruhák,
bundák, kendők, eszmák, cipők, fehér-, asz-
tal- és ágyneműek, képek, tükrök, varrógé-
pek: 1 közhosszu ismeretek tára 12 kötet,
2 díszes ezüst íbrik, 1 hatszemélyre való ezüst
evő eszköz, több mozsár, vasaló, gyertyatartó
stb. —
Az elárverelendő tárgyak jegyzéke az
árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki
által megtekinthető.

Üzlet-vezetőnek
egy ujjonnán alakítandó fiók-üzlet ré-
szére,
VALÓDI AMERIKAI
a Howe társulattól New-Yorkból szár-
mazó, nemkülönbözn másféle
varrógépeknek Debreczenben,
egy bizalomra méltó ember keresetetik.
Kereskedők és a szakban értelme-
sek előnyben részesitettek.
Ajánlatokat elfogad:
**Schott Jakob, poste restante Debre-
czenben.**
(109.)

FRÖHLICH M. GYULA
Üveg és porcelán gyáriraktára
DEBRECZENBEN.

Ajánlja a t helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe jól ren-
dett ÜVEG és PORCELLÁN áru raktárát. Különösen pedig kitűnő
minőségű

Csont szaru és ércz-nyelű Angol- és Stayerhoni eszkö-
zeit, késeit, alpaka és britania kávé-, és mindenféle
KANA LA IT.

**Bádog, cink, porcelán, ételherdó és
tejfórraló edényeket.**
Kávétőző és leforrázó gépeket.

PETROLEUM LÁMPÁK
és ahhoz tartozó mindenféle kellékeket.
ARANY. FARÁMÁS és FÍÓKOS TÜKRÖKET
és a legolcsóbb gyári árak mellett.

Raktára a vendégios urak részére a legkitűnőbb hitelesített sörös és boros
ÜVEGEDÉNYEKNEK.
Raktáromon készűlnek a legszébb kiállítású és legdíszesebb mindenféle
alakú képeretek. (85.)